

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

00:09:25

Voorzitter: Goedenavond collega's. Welkom bij de raadsvergadering van 15 mei. We hebben vanavond het onderwerp economische visie op de agenda staan. Hiervoor is namens het college de portefeuillehouder Siert Jan Lap naast mij aanwezig. Ter ondersteuning zijn de heren Van Rijkom van Bureau BUITEN aanwezig, mevrouw Dalen en de heer Riedstra van de ambtelijke organisatie. Zij zullen zelf een korte voorstelronde geven. Het doel van deze beeldvormende vergadering is dat het college en de ambtelijke ondersteuning u meenemen in de economische ontwikkeling voor de komende jaren. Hierbij zal naar uw opvatting worden gevraagd.

00:10:02

Voorzitter: De avond zal daarmee een bijdrage vormen voor het raadsvoorstel economische visie die naar verwachting in oktober van dit jaar aan de raad wordt voorgelegd. Hoewel er bij dit agendapunt gevraagd wordt naar opvattingen van de woordvoerders, heeft het presidium dit onderwerp beeldvormend geagendeerd. Dit omdat het college vooruitlopend op het komende raadsvoorstel graag beelden wilt ophalen. Er is ruimte voor het delen van opvattingen en gedachtewisseling. Ik zal opletten dat er geen voorschot wordt genomen op oordeelsvorming. Dat komt nadat de presidium het komende vergaderingsvoorstel heeft geagendeerd voor de oordeelsvormende vergadering. Ik geef graag het woord aan de portefeuillehouder: de heer Lap.

00:10:44

De heer Lap: Voorzitter, dank u wel. Ik hoef daar bijna niks meer aan toe te voegen. U raad heeft gevraagd aan ons: kunnen wij meepraten en meedenken over de economische visie? Daar hebben wij een toezegging in gedaan. Dat wij voorafgaand aan het schrijven van de definitieve economische visie, we bij u willen komen om de beelden bij u op te halen. Wat vindt u belangrijk? Waar moeten wij als college aan denken bij het opschrijven van de economische visie? Wat wilt u graag terugzien? Daar hebben wij een beeldvormende avond voor georganiseerd waarin u wordt meegenomen door Bureau BUITEN die een analyse heeft gedaan. De andere ambtelijke ondersteuning heeft een aantal vragen bedacht die we u willen gaan stellen. Vooral met u gaan ophalen wat u kwijt wilt aan ons. Als de Voorzitter het goed vindt, geef ik het stokje door.

00:11:53

De heer Van Rijkom: Goedenavond, welkom allen. Ik ga jullie wat vertellen over de economische analyse die we gedaan hebben voor de economische visie. De economische visie is een werknaam. Het kan nog ontwikkelagenda economie gaan heten. We moeten nog kijken naar de terminologie. Er wordt natuurlijk ook een toekomstvisie opgesteld. Dat zijn lopende trajecten waar we bij het opstellen van de economische visie rekening mee houden, op aanhaken en mee afstemmen. We gaan eerst wat vertellen over wie we zijn en wat we doen. We vertellen iets over de opdracht die we hebben waar we ons mee bezighouden. Vervolgens vertel ik jullie wat over de economische analyse.

00:12:47

De heer Van Rijkom: Dat is een samenvatting van de totale economische analyse die we hebben gedaan. Het gaat wat ver om het geheel te bespreken. Die versie is beschikbaar. Vervolgens gaan we graag met u in gesprek om, zoals Siert Jan al

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

aangaf, beelden op te halen hoe u aankijkt tegen zo'n economische visie. Wat daarin wat u betreft niet mag ontbreken en nog een aantal andere onderwerpen.

00:13:12

De heer Van Rijkom: Voordat ik op de inhoud inga, wil ik genoemd hebben dat we op de hoogte zijn van al het vigerend beleid wat de gemeenteraad al heeft vastgesteld. Dat geldt natuurlijk ook voor Provinciaal beleid. Dat zijn de kaders waarbinnen wij aan een economische visie werken. Dat is ons bekend en dat hebben we bij alles wat we doen in het achterhoofd. Ik ben Bart van Rijkom. Ik werk voor Bureau BUITEN. Dat is een ruimtelijk-economisch adviesbureau uit Utrecht. In mijn carrière van afgelopen zeven jaar heb ik veelvuldig voor de gemeente Dronten gewerkt in verschillende rollen waaronder bijvoorbeeld adviseur ambtelijk aan de wethouder en verschillende andere economische projecten voor de gemeente. Een collega van mij is hierbij betrokken: Nanne van der Struijs. Die is er vanavond niet bij. Ook vanuit de gemeente Dronten wordt ambtelijk ondersteund. Misschien is het goed om jullie voor te stellen.

00:14:12

Mevrouw Daling: Goedenavond, mijn naam is Martje Daling. Ik ben adviseur economische zaken bij de gemeente Dronten bij het team gebiedsontwikkeling. Ik kijk er naar uit om vanavond samen met jullie te gaan kijken naar hoe wij samen de economische visie kunnen gaan vormgeven voor de toekomst van gemeente Dronten.

00:14:36

De heer Riedstra: Goedenavond, ik ben Erwin Riedstra, beleidsadviseur bij cluster economische zaken van gebiedsontwikkeling. Ook ik kijk er naar uit om hier met jullie het inhoudelijke gesprek te gaan voeren over de economische visie. Dank u.

00:14:55

De heer Van Rijkom: Dan ga ik u wat vertellen over het proces wat we doorlopen. Vaak krijgen wij als ruimtelijk economisch adviesbureau de vraag om een heel proces door te lopen, om de hele economische visie voor een gemeente op te stellen. De gemeente Dronten kwam met de vraag: leer ons hoe we economische visies opstellen en we willen het graag samen doen. Waarbij onze rol met name is in onderzoek en analyse van de economie. Die hebben we uitgevoerd en daar ga ik zo wat over vertellen. Gaandeweg het proces loopt, neemt de gemeente Dronten steeds meer het proces over. We hebben onderzoek en analyse al gedaan. Interpretatie en opstellen van de slotanalyse hebben we ook gedaan.

00:15:32

De heer Van Rijkom: We lopen nu het participatieproces door. We hebben verschillende gesprekken gevoerd met ondernemers uit de gemeente. In ieder geval bij de EPD-groepsgesprekken. Er zijn nog inloopbijeenkomsten voor ondernemers in een ochtend, een middag en de avond in de komende maand. Er worden nog aanvullende gesprekken gevoerd met ondernemers, bijvoorbeeld ondernemers die snel gegroeid zijn of nieuwe vestigers op Poort van Dronten. Zodat we vanuit de brede en de breedte van de gehele economie van de gemeente Dronten beelden ophalen: hoe kijken ondernemers naar de economie?

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

00:16:07

De heer Van Rijkom: Welke kansen zien zij en wat zou wat hen betreft moeten landen in economisch beleid? Verder hebben we een aantal gesprekken gevoerd met Siert Jan Lap. We hebben laatst een college gehad met alle wethouders en burgemeester, om bij hen op te halen hoe zij tegen dit traject aankijken. Vandaag horen we het graag van de raad.

00:16:32

De heer Idzinga: Mag ik een vraag stellen? U had het net over dat u naar de visies van gemeentelijk beleid, Provinciaal beleid hebt gekeken. Ik was benieuwd: wat is er uit de evaluatie gekomen van het huidige beleid en bijvoorbeeld het onderzoeksrapport van de Rekenkamer. Heeft dat geleid dat jullie nu zeggen: er moet een nieuwe economische visie komen.

00:17:01

De heer Van Rijkom: De vorige economische visie was uit 2018. Die was wat gedateerd en aan een update toe. De Rekenkamer-onderzoeken en andere onderzoeken die gedaan zijn naar economie en bijvoorbeeld ondernemerstevredenheid zijn met ons gedeeld. Daarvan zijn we op de hoogte. Die leveren input voor de economische visie van nu. We hebben niet per se een beleidsevaluatie van de afgelopen periode uitgevoerd, maar we hebben gekeken naar het voorgaande beleid: wat stond daarin wat nog behouden kan worden? Wat is echt aan actualisatie toe? Die analyse hebben we gedaan.

00:17:54

De heer Idzinga: Kom je daarmee tot de conclusie dat er een nieuwe economische visie moet komen?

00:18:00

De heer Van Rijkom: Dat was een van de aanleidingen om tot een nieuwe economische visie te komen. We hebben die informatie meegenomen en daarom zijn we er nu mee aan de slag. Omdat het inderdaad een actualisatie behoeft.

00:18:17

Voorzitter: Meneer Raterink heeft een vraag.

00:18:25

De heer Raterink: Was het niet verstandig geweest om toch te evalueren? Dan weet je wat er goed is gegaan en wat de fout is gegaan in de oude visie. Dan trap je niet in hetzelfde valkuil, lijkt mij.

00:18:40

De heer Van Rijkom: Ik snap op zich de vraag die u stelt. Tegelijkertijd, zijn wij gevraagd door de gemeente Dronten om een nieuwe economische visie op te stellen. Daarbij hebben we teruggekeken gekeken naar de afgelopen periode, maar we hebben niet een hele formele nieuwe beleidsevaluatie gedaan. Wat we hebben gedaan, is dat we in de data-analyse hebben kunnen kijken de afgelopen jaren: hoe heeft de economie zich ontwikkeld en wat is daarin goed gegaan en niet goed gegaan?

00:19:05

De heer Van Rijkom: We hebben niet heel formeel naar het vorige beleidsstuk gekeken. Dat lag niet in de huidige opdracht. Als het zo goed is en geen verdere

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

vragen zijn, ga ik door met mijn verhaal. We zijn nu bezig in de participatiefase. We gaan vanaf juni de strategische doelstelling bepalen en aan het concept van de economische visie werken.

00:19:34

De heer Vulink: Kunt u aangeven in welke fase u zit met betrekking tot die participatie? Heeft u er al een bepaald deel op zitten? U zit op vijftig procent. Zijn die al meegenomen in datgene wat jullie opgeschreven hebben? Of moet dat nog verwerkt worden?

00:19:51

De heer Van Rijkom: We hebben een aantal gesprekken gevoerd. We zijn nu bezig met het opstellen van de verslagen, die we accorderen bij de ondernemers. Het is belangrijk dat de ondernemers gaan zien wat er met hun input gedaan wordt, zodat zij aan tafel zitten om te kunnen bijdragen aan de economische visie. Het is een proces en het is nog niet dat er nu delen of beelden op papier staan die al gedeeld kunnen worden. We zijn nu vooral aan het ophalen. Als het participatieproces klaar is, wat omstreeks eind mei, begin juni zal zijn, dan gaan we aan de slag met het schrijven van de eerste versie van de economische visie. Ik wil nu wat vertellen over de inhoudelijke analyse die we gedaan hebben. Ik wil u vragen om de vragen die u heeft te parkeren totdat het verhaal dat ik gehouden heb klaar is. Soms worden er vragen gesteld die later misschien beantwoord worden. Onder andere omwille van uw tijd. Als ik klaar ben met mijn verhaal is er alle ruimte voor vraagstelling.

00:21:04

De heer Van Rijkom: We hebben een hele economische analyse uitgevoerd. Dat hebben we gedaan op basis van gesprekken, op basis van data van bijvoorbeeld het provinciale werkgelegenheidsregister waar alle bedrijven in staan van de afgelopen tien jaar. Gesprekken met ondernemers, met gemeente en met Siert Jan natuurlijk. Dat hebben we allemaal in een Excel databestand gezet, wat gedeeld is met de gemeente Dronten. Zodat dat later gebruikt kan worden. Als we kijken naar de harde data hebben we bijvoorbeeld de werkgelegenheidsgroei in kaart gebracht die u hier ziet. Waarbij opvalt dat de totale werkgelegenheid tussen 2012 en 2023 met maar liefst ruim 5.000 banen gegroeid is. Er waren in 2023 in totaal 19.500 banen bij bijna 5.200 vestigingen. Wat opvalt is dat de werkgelegenheid in de laatste elf jaar met maar liefst 31 procent gestegen is. Wat neerkomt op een groei van 4.600 banen.

00:22:07

De heer Van Rijkom: Dat betekent dat na de gemeente Urk, Dronten de snelst groeiende gemeente van de provincie Flevoland is. Van die 5.200 vestigingen, denkt u: dat is heel ondernemend en dat is heel veel, dat klopt enerzijds, maar daarvan zijn er bijna 3700 mensen zzp'er. Het aantal zzp'ers groeit. Er zijn in totaal bijna 1.500 bedrijven met personeel. Personeel wordt hier gerekend als meer dan één persoon die er werken. We hebben gekeken naar de werkloosheidsontwikkelingen. Die zijn eigenlijk best positief, want Dronten scoort lager dan zowel Nederland gemiddeld als Flevoland gemiddeld. Dat is langjarig het geval. Al met al groeit de economie. Dat is best positief over de gehele linie. Daar was in de gemeente Dronten zeker ruimte voor. Daar komen we later verder over te spreken.

00:23:03

De heer Van Rijkom: Hier ziet u de geïndexeerde werkgelegenheidsgroei per sector.

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

Zodat we kunnen zien welke sectoren hard groeien in de gemeente en welke het minder goed doen. Samengevat komt het erop neer dat de zakelijke en financiële diensten erg hard groeien. Dat geeft een iets vertekend beeld door Uitzendbureau Abeos. Anders zou de zakelijke diensten slechts 12 procent groeien. Op zich is dat alsnog positief. Abeos Uitzendbureau in de agrarische sector is heel groot en heel sterk gegroeid. De mensen die voor Abeos werken, werken onder andere in Dronten maar ook verder in de regio.

00:23:41

De heer Van Rijkom: Er zitten soms wat dingen in de data waar we goed op moeten letten dat het niet vertekend. Verder doen de industriebedrijven en nutsbedrijven, met name de industriesector en de horeca, het erg goed. Krimpende sectoren zijn onder andere vervoer en opslag met 10 procent, dus de logistieke sector en de primaire landbouw. Dan hebben we het over visserij en akkerbouwbedrijven. We laten zo meteen een beeld zien van de brede AgriFood sector in de gemeente Dronten. Die is natuurlijk hartstikke belangrijk met de ketenbedrijvigheid die daaraan verbonden is. Om een voorschot te geven: de AgriFood sector stijgt wel qua werkgelegenheid en het aandeel stijgt een fractie of blijft in ieder geval een stabiel.

00:24:28

De heer Van Rijkom: Ook is het opvallend dat de logistieke sector na een flinke daling in 2023 enig herstel laat zien. We hebben gekeken naar de toegevoegde waarde per sector in de gemeente. Dat zegt iets over waar de waarde toegevoegd wordt aan producten of diensten. Dat is het verschil tussen de omzet van de sector en de verkoopprijs. Dan zie je dat met name dat die toegevoegde waarde met name in de landbouw en visserij zit, in de industrie en nutsbedrijven, de grote detailhandel en financiële en zakelijke diensten en de onderwijs en zorgsector.

00:25:16

De heer Van Rijkom: Dat verhaal heb ik hier in de sheet staan. U heeft het eerder kunnen zien. Ik denk en hoop dat het grotendeels bekend is. Wanneer Abeos niet meegerekend wordt, verschuiven we de data. We hebben vaak een vergelijking gemaakt tussen de situatie met en zonder Abeos om van de juiste data uit te kunnen gaan. Verder hebben we met onze GIS experts gekeken: waar zit die werkgelegenheid in de gemeente Dronten en hoe verhoudt zich dat tot de werklocaties die er zijn in Biddinghuizen, Swifterbant en natuurlijk in Dronten zelf. Dan valt een aantal dingen op. Namelijk de hoge werkgelegenheid in het SuyderSee winkelcentrum en de hoge werkgelegenheid op de werklocaties. Zeker veel werkgelegenheid die buiten de winkelcentra en de werklocatie, de bedrijventerreinen zit gevestigd.

00:26:17

De heer Van Rijkom: Er is veel werkgelegenheid in het landelijk gebied. Dat is bekend omdat er veel agrarische bedrijven zijn. Maar ook in de woonwijken wordt substantieel bedrijvigheid uitgeoefend. Dat kan bijvoorbeeld zijn in werken aan huis, zzp werkgelegenheid. Allerlei verschillende type bedrijven vinden een weg naar de woonwijken. Daar blijkt dit uit. Deze uitsplitsing hebben we gemaakt voor de kern zelf. Dan zie je in elk geval duidelijk de winkelcentra terugkomen, maar zeker ook sommige wijken, die te boek staan als best ondernemende wijken als je naar de

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

gemeente Dronten kijkt. Dat hebben we ook gedaan voor het buitengebied. Dan vallen de agrarische bedrijven daarin op langs de wegen.

00:27:10

De heer Van Rijkom: Ik noemde het net al kort: we hebben gekeken naar de werkgelegenheidsontwikkeling in het cluster AgriFood. Dan zien we dat de totale werkgelegenheid behoorlijk groeit, maar dat het aandeel daarvan door de jaren heen min of meer stabiel blijft. De AgriFood sector is hier in brede zin meegenomen. Ook voedselverwerking zit hier onder andere in. De gehanteerde definitie voor de AgriFood sector hebben we vanuit de regio Zwolle, zodat deze data vergelijkbaar zijn met ontwikkelingen die we zien in gemeenten in de regio Zwolle. Zoals ik noemde, nam die inderdaad toe. We hebben gelinkt naar de definitie, zodat duidelijk is welke sectoren en subsectoren worden meegerekend in deze analyse. Hetzelfde hebben we gedaan voor de vrijetijdseconomie. Dat is natuurlijk een hele belangrijke sector in de gemeente met bijzondere bedrijven, bijzondere type bedrijvigheid die je zeker niet in alle gemeentes terugziet. Daarvan zien we dat de werkgelegenheidsontwikkeling in het vrijetijdseconomie cluster wat meer in een golvende beweging gaat, maar wel groeit. Dat het aandeel van de vrijetijdseconomie min of meer stabiel blijft. Het procentuele aandeel van vrijetijdseconomie ligt ongeveer door de jaren heen op 9 procent van de totale werkgelegenheid. Voor de AgriFood sector is die iets hoger.

00:28:54

De heer Van Rijkom: Met name zit de groei in het cluster cultuur, recreatie en amusement en logie. Walibi is één van de grote groeiers binnen deze sector. Wat je uit de data duidelijk kunt zien is de coronadip tussen 2020 en 2021. We zien dat de werkgelegenheid in deze sector alweer hersteld is. Er zijn veel banen verloren gegaan doordat natuurlijk de horecasector een tijdlang gedwongen heeft moeten sluiten. Zo zijn er ander vrijetijdseconomie sectoren die geleden hebben onder de coronacrisis, maar we zien dat die dip weer te boven is. Wat natuurlijk voor de betrokken ondernemers hartstikke fijn is.

00:29:46

De heer Van Rijkom: Dan gaan we door naar het aantal vestigingen exclusief zzp'ers. Wat opvalt is dat het aantal vestigingen min of meer gelijk blijft door de jaren heen. Er zijn natuurlijk sectorale verschuivingen. Zo groeit het aantal vestigingen in overheid, onderwijs en zorg. Dat zit vooral in onderwijs- en zorgpartijen en met name in de zorgpartijen.

00:30:10

De heer Van Rijkom: Andere groeiers zijn de financiële en zakelijke diensten en de bouw. Zo is er het aantal vestigingen wat krimpt in een aantal andere sectoren. Dan valt met name de logistieke sector op. U noemde het net kort: de arbeidsmarkt flexibiliseert. Dat zien we in Dronten, dat zien we in Flevoland en dat zien we elders in Nederland. Het aantal vestigingen stijgt daardoor. Ook in Dronten. Dat zien we in verschillende sectoren. Het beeld wat we hebben, zien we elders in Nederland ook. Als we dan kijken: waar is de economie van Dronten goed in? Waar zit meer werkgelegenheid in dan bijvoorbeeld in Flevoland en in Nederland?

00:31:00

De heer Van Rijkom: Er valt een aantal dingen op. We hebben voor de financiële en zakelijke diensten in de rechter grafiek een uitsplitsing gemaakt zonder Abeos. Die

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

zit er in de linker grafiek wel bij. Zo is de landbouw en visserijsector aan de linkerkant van de grafiek sterk vertegenwoordigd. Daar is Dronten sterk in. Dat blijkt terug uit de data. Dat geldt ook voor de overige diensten waar bijvoorbeeld Walibi World in valt. Verder zijn industrie en nutsbedrijven, bouw, vervoer en opslag en horeca en informatie en communicatie, dus de ICT en IT-sectoren wat ondervertegenwoordigd in de werkgelegenheid mix van de gemeente Dronten ten opzichte van Nederland en Flevoland.

00:31:48

De heer Van Rijkom: Dronten is natuurlijk een pendelgemeente met een negatief pendeloverschot. Dat wil zeggen dat er meer mensen uit Dronten vertrekken om te gaan werken dan dat er vanuit buiten mensen naar Dronten komen om te werken. In deze kaarten ziet u data uit 2020 die we van het CBS hebben opgevraagd. We kunnen zien: waar werken mensen die in Dronten wonen en waar wonen mensen die in Dronten werken? Deze analyse hebben we in 2016 gedaan, ook voor de gemeente Dronten. De vergelijking van die twee leert ons een paar dingen. Namelijk dat het pendeloverschot krimpt door de jaren heen. Zowel absoluut als relatief.

00:32:41

De heer Van Rijkom: Dat betekent dat Dronten meer werkgelegenheid aantrekt en aan zichzelf weet vast te houden. Vanuit economisch perspectief vinden we dat een positieve ontwikkeling. Waarvan wij denken in ieder geval ambtelijk dat het een ontwikkeling is die goed is voor de economie, voor de brede welvaart. Omdat het betekent dat mensen die in Dronten wonen steeds meer kansen hebben om hier werk te vinden. Dat is belangrijk voor een aantal dingen waaronder verduurzaming van mobiliteit, want er zijn minder verkeersbewegingen nodig. Het is goed voor de sociale cohesie. Mensen wonen en werken in Dronten en ontwikkelen hier hun netwerken. Dat soort effecten hebben we daarbij in het oog. Het grootste deel van uitgaande pendel trekt naar de grote nabijgelegen gemeente. Dat verrast denk ik niet. De inkomende pendel is voornamelijk afkomstig uit buurgemeenten. We zien dat die afstanden waarover gereisd wordt voor werk relatief klein zijn. Dat verschilt nog weer tussen praktisch geschoolden en theoretisch geschoold personeel.

00:33:57

De heer Van Rijkom: Voor de arbeidsmarkt hebben we data gebruikt van het UWV. De gemeente Dronten is onderdeel van de Arbeidsmarkt Flevoland. Het zal niet verrassen: de arbeidsmarkt is krap, maar de arbeidsmarkt in Flevoland is minder krap dan het Nederlands gemiddelde. Als we kijken naar: in welke beroepsgroepen zit die krapte? Dan valt op dat de arbeidsmarktkrapte voor agrarische beroepen erg hoog is en hoger dan Nederland gemiddeld. In een aantal andere sectoren is er iets meer ruimte in Dronten of in arbeidsmarktregio Flevoland dan in Nederland gemiddeld. Dit geeft een beetje een beeld: als we kijken naar de arbeidsmarkt en welke beroepsgroepen zien we waar de krapte zit en waar die iets ruimer is. Over de hele linie genomen is het iets minder krap dan in Nederland gemiddeld. Desalniettemin blijft er aandacht nodig voor de arbeidsmarkt en de krapte en de rol bijvoorbeeld van arbeidsmigranten die daarbij is.

00:35:06

De heer Van Rijkom: We hebben een analyse gedaan van de mate waarin jongeren die praktisch opgeleid zijn en theoretisch opgeleid zijn, in hoeverre die honkvast zijn

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

aan Dronten. Je moet deze kaarten goed lezen om het goed te kunnen begrijpen. De linker kaart is het aantal mbo-afgestudeerden wat in hun achtentwintigste levensjaar nog steeds in Dronten woont als zij op hun zestiende ook in Dronten woonden. Wat opvalt is dat tussen de zestig en tachtig procent van de mbo-afgestudeerden op hun achtentwintigste nog steeds in Dronten woont. Dat beeld is vergelijkbaar met grote delen van Nederland. Je ziet bijvoorbeeld in het noordoosten, in Groningen en Drenthe, dat dit aandeel lager is.

00:35:57

De heer Van Rijkom: Als we kijken naar de rechter kaart hebben we het over universitair afgestudeerden. Daarvan woont tussen de twintig en veertig procent nog steeds in de gemeente Dronten op hun achtentwintigste. Je ziet dat voor universitair geschoolden dit beeld iets negatiever is, maar wel vergelijkbaar met grote delen van Nederland. Dat juist op dit vlak noordelijk Nederland er wat minder goed vanaf komt. Daarbij merk ik op dat Dronten binnen Nederland bijzonder ver van de dichtstbijzijnde universiteit ligt. Dat is namelijk achtenzestig kilometer.

00:36:33

De heer Van Rijkom: Als je een straal op een kaart zet op alle universiteiten en achtenzestig kilometer neemt, dan houd je bijna niks van Nederland over. Toevallig Dronten net wel. Afgaand op die eigenschap is het nog best positief dat er tussen de twintig en veertig procent van de jongeren die universitair gestudeerd hebben nog steeds in Dronten woont. Wel is het denk ik een aandachtspunt met de vraag: hoe ga je in Dronten banen bieden voor theoretisch geschoolden, kennisintensieve bedrijvigheid? Hoe maak je een goed milieu hier voor dat soort mensen om hier die kansen te kunnen krijgen?

00:37:41

De heer Van Rijkom: We hebben natuurlijk gekeken naar brede welvaart. We kijken naar: wat zegt het CBS daarover voor de gemeente Dronten? Dan valt een aantal dingen op. We hebben gekeken naar brede welvaart hier en nu, zoals die nu wordt beoordeeld, en de verwachtingen die het CBS heeft: wat zijn de langjarige ontwikkelingen en hoe manifesteren die zich in heel Nederland? Welke gebieden komen daar iets beter van af? Welke misschien iets minder goed? Dan zien we dat Dronten in ieder geval relatief goed scoort op levensverwachting, groen per inwoner, emissies van fijnstof dus ook luchtkwaliteit en afstand tot groen. De gemeente scoort wat minder goed als het gaat om overgewicht, afstand tot OV en afstand tot sportterreinen. De afstanden in de gemeente Dronten zijn al snel iets groter dan elders in Nederland. Dat zie je waarschijnlijk terug uit deze data.

00:38:43

De heer Van Rijkom: In de economische visie gaan we natuurlijk rekening houden met allerlei ontwikkelingen die er zijn. Hier staan er een aantal genoemd, waaronder natuurlijk de AI-ontwikkelingen en digitalisering. De automatisering en robotisering die voor sommige ondernemers echt kansen kunnen bieden. Alleen allerlei ontwikkelingen in de landbouwsector zullen van belang zijn. We zullen die niet per se oplossen in de economische visie, maar we zullen die wel benoemen en daar aandacht voor gaan hebben. Zo is een economische visie van belang. Dat we daarover nadenken en de toekomst die op ons afkomt. Bij deze en de volgende sheet zou ik wat langer stil willen staan.

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

00:39:28

De heer Van Rijkom: We hebben gekeken naar macro-economische ontwikkelingen van Dronten: wat kunnen we verwachten de komende jaren? We hebben daarin een doorkijk gemaakt naar 2050 en een raming van de werkgelegenheid gedaan. Dat hebben we gedaan op twee manieren. Namelijk om te kijken op basis van de huidige ratio van het aantal banen en inwoners. In de onderste tabel van de sheet ziet u hoe die zich ontwikkeld heeft. De banen inwonersratio neemt tussen 2012 en 2023 langjarig en langzaam toe. Op zich vinden wij dat vanuit economisch perspectief een goede ontwikkeling. Als we bijvoorbeeld kijken naar de groeiperspectieven van de gemeente Dronten naar een gemeente van 60.000 inwoners in 2050, betekent dat dat er ruim 17.000 mensen bijkomen. Als we naar de huidige ratio van banen en inwoners kijken, we hebben in dit voorbeeld gerekend met 0,43 voor 2022, dan zien we dat het betekent als die bevolkingsgroei gerealiseerd wordt, er zeker nog zo'n 6.600 tot 6.700 banen bijkomen.

00:40:52

De heer Van Rijkom: Als we uitgaan van de huidige ratio, terwijl de ratio langjarig stijgt. Het zou hoger kunnen zijn. We hebben gekeken vanuit de werkgelegenheidsraming van de provincie Flevoland die gedaan is in het kader van de economische effectenberekening van de Lelylijn. Die heb ik toevallig zelf gedaan en is akkoord gevonden door de provincie Flevoland. Als we met die bandbreedtes rekenen, komen we uit op een verwachte werkgelegenheidsgroei tot 2050 binnen een bandbreedte van 6.700 tot 7.400 banen. Dat is natuurlijk een hele hoop.

00:41:33

De heer Van Rijkom: De vraag die dan komt: hoe vindt die werkgelegenheidsgroei plaats in Dronten? Waar vindt die plaats? Wat betekent dat voor de winkelcentra en de voorzieningenniveaus aldaar. Ook voor mogelijke ruimte die nodig is op Poort van Dronten en wie weet nog een locatie daarna.

00:41:55

De heer Van Rijkom: Het gaat hier om een groei van zesendertig tot veertig procent tot 2050. Dat is heel veel, maar als we kijken naar de groei van de afgelopen tien jaar en zelfs tussen 2012, 2023, hadden we het over eenendertig procent. Kijkend naar historische groei, is het niet harder dan het de afgelopen jaren gegaan is. De verwachting is wel dat die lijn zich doorzet. Ik wil jullie graag kennis laten nemen van de SWOT-analyse. Ik hoop dat jullie die ten eerste goed kunnen lezen en misschien van tevoren al hebben langs kunnen zien komen op iBabs. Ik denk dat het goed is als daar zo meteen mogelijkheid is om daarover vragen te stellen. Dan zouden we die graag krijgen.

00:42:52

De heer Van Rijkom: We hebben bij de SWOT-analyse de SWOT in een aantal categorieën ingedeeld op basis waarvan aan ons gevraagd is onderzoek uit te voeren. Het gaat over sterkte, zwakte, kansen en bedreigingen op vlak van economisch klimaat en werkgelegenheid, op vlak van de werklocaties van Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen. Er is natuurlijk in Dronten een aantal locaties waar kantoren zijn. We hebben gekeken naar kansen, bedreigingen en sterkten en zwakten van retail en vitaliteit van de centra. Daar is sowieso veel om te doen in de retailvisie waar we zo nu en dan mee afstemmen. We hebben hierbij gekeken naar

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

dezelfde kansen, bedreigingen en sterken en zwakten voor de AgriFood sector en voor de recreatie en toerismesector.

00:43:49

De heer Van Rijkom: Als we naar de totale analyse kijken die wij gedaan hebben, dan hebben we een aantal constatering. Dat is dat de totale werkgelegenheid behoorlijk groeit, maar dat de verwachting ook is dat die blijft groeien. Dat Dronten een negatief pendelsaldo heeft, maar dat de ratio banen/inwoners toeneemt en het pendeloverschot krimpt. Dat zijn beleidsdoelen die in het vorige economische beleid gesteld zijn. Er is geconstateerd door de gemeente Dronten dat het een pendelgemeente is. De banen- inwonersratio is laag. Eigenlijk is het een van de beleidsdoelen waar we langjarig zien dat de inzet op dat vlak, bijvoorbeeld door de uitgifte van werklocaties, z'n vruchten afwerpt. Het zorgt dat er steeds meer werkgelegenheid is in Dronten en verbonden blijft aan Dronten. Verder belangrijk om genoemd te hebben, is dat de AgriFoodsector in de gemeente belangrijk is en blijft. De werkgelegenheid in het cluster AgriFood groeit. Het aandeel blijft stabiel.

00:45:09

De heer Van Rijkom: Je ziet iets meer verschuiving van de primaire teelt naar voedselverwerking en dat soort zaken. Er is een forse werkgelegenheidsgroei verwacht tot 2050 tot maximaal zo'n 40 procent. Dat is wel mits de woningbouwplannen gerealiseerd worden. Die kan iets hoger uit gaan vallen als de banen inwoners ratio toch nog steeds langjarig blijft stijgen. Kijkend naar het motto van Dronten geeft je de ruimte, dat is wat de gemeente zo aantrekkelijk maakt. Zowel voor bewoners om hier te komen wonen in een iets ruimere opzet dan ze in veel andere plekken in Nederland zien. Zeker voor ondernemers.

00:45:52

De heer Van Rijkom: Het is bijzonder als je kijkt op Nederlandse schaal dat er in de gemeente Dronten behoorlijk veel werklocatie gerealiseerd zijn in de geschiedenis, maar ook nog steeds worden natuurlijk op Poort van Dronten. Dat maakt dat de gemeente Dronten voor veel bedrijven aantrekkelijk is, omdat het centraal gelegen is, relatief goed bereikbaar als het gaat om Nederlandse schaal. Er is op de bereikbaarheid natuurlijk nog het nodige te verbeteren in de toekomst. Het is belangrijk dat die ruimte geboden kan blijven worden.

00:46:32

De heer Van Rijkom: De ruimte is schaars, want er zijn natuurlijk talloze ruimteclaims als het gaat om ruimte voor wonen, voor werken, energietransitie, water en natuur. Het is zaak dat de gemeente daar goede afwegingen in maakt tussen verschillende ruimteclaims en dat die afwegingen weloverwogen genomen worden. Ik wil nu ruimte geven voor wat vragen en vervolgens gaan we door naar de inhoudelijke bespreking die wordt geleid door Erwin en Marttje. Schiet u maar.

00:47:14

De heer Idzinga: Ik was benieuwd of u toevallig inzicht heeft in de honkvastheid van hbo-studenten.

00:47:25

De heer Van Rijkom: De vraag gaat natuurlijk over de kaartjes van mbo en afgestudeerden. We hebben die data van Talent in de Regio. Volgens mij hebben zij

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

die data niet van hbo-afgestudeerden. Dat kunnen we nog checken en daarover terugkoppelen.

00:47:42

De heer Ekkel: Voorzitter, daar meteen op aanhakend. We hebben het vaak hier over de studenten, zeker deze maanden waarop studentenhuisvesting een belangrijk onderdeel is. Het staat nog wel eens, niet zozeer hier maar in de samenleving, onder een wat negatief daglicht. Ik vroeg mij af waar we de Aeres Hogeschool als economische factor in deze analyse moeten plaatsen. Is dat onder AgriFood? Als zodanig herken ik hem hier niet. Het is juist daar waar het vanuit de negatieve kant wordt benaderd als het gaat om de aanwezigheid van de studenten, is het belangrijk goed te kunnen benadrukken wat de economische importantie is. Wat het bruto gemeentelijk product van de gemeente Dronten zonder aanwezigheid van de agrarische hogeschool?

00:48:32

De heer Van Rijkom: Goed dat u dat noemt. In dit kader wordt de Aeres Hogeschool gerekend als een onderwijsinstelling. Daar zit de werkgelegenheid in. We realiseren ons natuurlijk dat het met name de agrarische hogeschool is, dus dat het verbonden is aan de agrarische sector hier in Dronten en die van de regio. We hebben het hier uitvoerig over gehad. Onder andere met de Aeres Hogeschool en met ondernemers. Waarbij ons beeld nu is dat daar in de economische visie behoorlijk wat aandacht naar uit moet gaan.

00:49:01

De heer Van Rijkom: Omdat juist voor het aantrekken van werkgelegenheid die je hier in Dronten wilt het belangrijk is dat bijvoorbeeld een aantal zaken die raken aan de Aeres Hogeschool zoals studentenhuisvesting, maar ook voorzieningen voor jongeren en studenten. Zodat Dronten iets van een studentendorp of stadje zou kunnen worden. Zodat het goed studeren is hier in Dronten. Dat er goede verbindingen worden gelegd met nieuw talent wat studeert in Dronten. Wij denken dat er in de economische visie zeker aandacht naar uit moet gaan. Dat we echt noemen op welke vlakken we denken dat daar in Dronten stappen nodig zijn om het studenten beter naar hun zin te gaan maken en op die wijze te binden aan de gemeente.

00:49:50

De heer Riedstra: Dank u wel. Ik wil aanvulling doen op het antwoord van Bart. We hebben goed contact met de Aeres Hogeschool en de afspraak gemaakt dat we een dagdeel een participatietraject gaan doen met een vijftiental mensen van de hogeschool. Dat zullen studenten zijn en wat ons betreft ook lectoren en docenten. Die afspraak is in de maak. Daar hebben we van de week contact over gehad. Om aan te geven dat de Aeres Hogeschool bij ons goed op het netvlies staat als belangrijke sector.

00:50:32

De heer Ekkel: Wat de CDA-fractie betreft zijn we blij met de opmerking dat daar zeker in de visie aandacht voor zal zijn. We hoeven die opmerking straks bij de vraag van wat er wat de CDA-fractie betreft moet ontbreken, die opmerking niet meer te maken.

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

00:50:48

De heer Raterink: Ik zag in de cijfers dat transport en logistiek afneemt. Ik zie het in Wolden booming business worden. Ligt dat aan onze infrastructuur? Waar ligt het aan dat het hier verdwijnt of dat het minder wordt? Zijn we slecht bereikbaar of heeft u die analyse nog niet gemaakt?

00:51:12

De heer Van Rijkom: De krimp van de logistieke sector zien we vooral tot 2022 en daarna best flink herstel. We denken dat de gemeente Dronten omdat de snelwegen afgezien van de A6, dat de gemeente Dronten zelf voor grootschalige logistiek misschien niet heel erg in trek is. De vraag is of je dat zou kunnen zien als iets negatiefs of niet. Dat staat denk ik ter discussie.

00:51:40

De heer Van Rijkom: Waar exact die krimp in heeft gezeten ben ik het antwoord schuldig. Ik zou dat verder kunnen uitzoeken en die vraag nog verder beantwoorden. We hebben een databestand van alle bedrijvigheid in de gemeente Dronten van de afgelopen tien jaar en hoe die zich ontwikkeld heeft. Ik kan heel goed nagaan van de logistieke sector welke bedrijven er gekrompen zijn en waar die krimp in heeft gezeten. Waar het herstel dus in zit.

00:52:06

Mevrouw Walles: Ik had een vraag over het hbo. We zien dat we best veel werkgelegenheid hebben voor mbo-functies. Als wij gaan groeien zullen we moeten denken aan om juist ook dit soort mensen aan te trekken. Dat zijn waarschijnlijk de mensen die de pendelbeweging maken buiten onze gemeente. Het lijkt ons verstandig om daarmee bezig te gaan. Dat je voor misschien wat hoger opgeleide mensen werkgelegenheid creëert. Zodat die hier blijven investeren, hun gezin hier grootbrengen en zich blijven binden aan deze omgeving.

00:52:48

De heer Van Rijkom: Eens. Ik denk dat er aandacht uit moet gaan naar de hbo-geschoolden. Ik zal het in ieder geval opzoeken in de data of we daar wat over hebben van Talent in de Regio. Mocht die data er niet zijn, dan zullen we in ieder geval in ons achterhoofd houden wat we daar verder nog aan kunnen wijden in de economische visie. Om in ieder geval voor de hbo-geschoolden aandacht te hebben. U heeft het over de reisbereidheid. We zien in ieder geval in algemene zin dat hbo- en wo-geschoolden over het algemeen iets langer reizen naar hun werk en dat meer bereid zijn om te doen dan mbo-geschoolden. Waarbij we zien dat de maximale reistijd meestal ongeveer op een uur ligt. Daar wordt over het algemeen in CBS-data mee gerekend.

00:53:39

De heer Van der Schans: Kan het zo zijn dat in transport en logistiek sprake is van overnames? Als een bedrijf uit de Randstad een transportonderneming in Dronten overneemt op papier. Betekent dat dat er minder sprake is van werkgelegenheid of vestigingen? Dat die toegerekend worden aan de Randstad?

00:54:03

De heer Van Rijkom: Dat is niet het geval als die vestiging nog gevestigd is in Dronten op een adres. Dan zou die inderdaad in het bestand moeten zitten. Verschillende vestigingen van hetzelfde bedrijf zitten er meerdere keren in. Als een

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

logistiek bedrijf een vestiging heeft in Zeewolde en in Dronten, is die in Zeewolde geregistreerd met een x-aantal banen en in Dronten met een x-aantal banen.

00:54:34

De heer Van der Schans: Bij de voorgaande sheet wordt gesteld dat voor de werkgelegenheidsgroei voorwaardelijk is dat er woningen zijn. Er zijn natuurlijk veel meer voorwaarden om mensen te zorgen dat ze hier een woning gaan betrekken. Is het een juiste conclusie dat daar nog een heleboel zaken bij komen voor randvoorwaardelijk? Of is het hoofdzakelijk primair eerst bouwen en dan komt de rest vanzelf wel? Hoe moet ik hem interpreteren?

00:55:06

De heer Van Rijkom: Dat is een goede vraag. We zijn in die raming ervan uitgegaan dat de werkgelegenheid sowieso volgt als je woningbouw pleegt. Omdat woningbouw samengaat met mensen die in de nabijheid van een woning werk gaan zoeken. Het gaat gepaard met draagvlak, vergroting voor voorzieningen. Die zijn nodig in de gemeente, dus daar is werkgelegenheid voor nodig. We hebben hier de woningbouw gesteld als voorwaarde, maar er zijn bij een werkgelegenheidsgroei van bijna 7.000 banen meer voorwaarden.

00:55:48

De heer Van Rijkom: Een aantal wat vaak genoemd is: de netcongestie die er is en moet worden opgelost, terwijl er tegelijkertijd veel duurzame energie in de gemeente wordt opgewekt. Dat gaat natuurlijk om watervoorzieningen: drinkwatervoorzieningen, maar ook waterzuiveringen. Er is naast wonen een aantal andere mitsen te plaatsen bij die werkgelegenheidsgroei. Voor een groei van 7.000 banen is er van alles en nog wat nodig qua organisatie, voorzieningen en nutsvoorzieningen.

00:56:18

De heer Van der Schans: De elementen die je nu schetst, komen die straks nog terug in de vervolgstappen die jullie maken in analyse en de aanbevelingen?

00:56:28

De heer Van Rijkom: Jazeker. Voor dat soort ontwikkelingen en de mitsen en maren bij economische groeien zullen we aandacht hebben. En rekening houden met verduurzaming van de economie.

00:56:42

Mevrouw Wever: Ik was benieuwd naar die afstand. Afstand is heel kenmerkend voor deze gemeente. Afstand heeft te maken met OV-bereikbaarheid, maar we hebben natuurlijk een aantal ontwikkelingen. We weten nu dat de Lelylijn door het nieuwe kabinet omarmd wordt. Dat is een ontwikkeling die eraan zit te komen en die effecten kan hebben. We hebben de effecten van de Hanzelijn nog in positieve zin. Er is nog iets anders: rekeningrijden. Dat zal over een aantal jaar een keer gaan komen in plaats van het belastingsysteem wat we nu hebben. Nemen jullie dat soort ontwikkelingen mee in analyse en visie?

00:57:31

De heer Van Rijkom: Specifiek rekeningrijden hebben we niet doorgerekend of in analyse meegenomen dat dat soort ontwikkelingen eraan kunnen komen op vlak van bereikbaarheid en mobiliteit. Die kunnen we zeker noemen in de economische visie.

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

Ik vind het lastig om te bepalen hoe we daar op voorhand op moeten gaan voorsorteren als het gaat om de economie van Dronten.

00:57:56

De heer Vulink: U schetst net een beeld over zuiveringen, Vitens en dat soort dingen. In hoeverre zijn de ketenpartners hierin die dit soort voorzieningen moeten treffen samen met de gemeente, al meegenomen in dit verhaal? Zijn zij al bezig met het economische deel waar zij hun steentje moeten bijdragen?

00:58:20

De heer Van Rijkom: Nee, die zijn nog niet meegenomen in het verhaal, omdat we denken dat als we dat in dit stadium doen, het weinig toevoegt. Ik denk dat het vooral belangrijk is dat we vanuit het thema economie en macro-economische ontwikkeling van de gemeente Dronten en in sommige gevallen iets in de bredere regio, kijken naar: wat komt erop Dronten af? Wat betekent dat voor de mensen die hier wonen, werken en naartoe komen als bezoeker? De doorvertaling: wat betekent die economische ontwikkeling voor allerlei voorzieningen en acties en gesprekken die nodig zijn? Ik denk dat dat de vervolgstap is. Als de gemeente Dronten bepaald heeft: hoe kijken we naar het thema economie? Wetende hoe die ontwikkelingen zijn, wat zijn dan de acties die we moeten doen? Ik denk dat het gesprek aangaan over voorzieningen in de toekomst zeker gevoerd gaat worden.

00:59:19

Mevrouw Wever: De vragen die de heer Vulink stelde, triggerden mij een beetje. Dan kom ik een beetje in een looping terecht van de kip en het ei. Als we economie laten groeien, komen er mensen bij. Er komen mensen bij, die naar Dronten komen omdat hier rust, natuur, ruimte, en groen is. Om een heel andere reden. Misschien vinden die hier later wel werk. Dat lijkt me een enorme moeilijke afweging die je moet maken in je analyse wat je met die cijfers moet doen. Bijvoorbeeld in Marknesse wordt nu een kenniscentrum gebouwd voor luchtvaart. Daar gaat een enorme werkgelegenheid naartoe. Dat zijn mensen die nu in Eindhoven of Delft werken of studeren. Die willen we graag in Dronten wonen als ze een baan krijgen in Marknesse. Dat zijn allemaal factoren die van invloed zijn, maar waar je geen idee hebt waar je die cijfers vandaan moet halen. Ik ben geen analist. De vraag is aan u.

01:00:24

De heer Van Rijkom: We zijn er hier vanuit gegaan dat de werkgelegenheid volgt op de bevolkingsgroei. Tegelijkertijd zijn er als gemeente beleidskeuzes te maken waardoor je meer bedrijvigheid hiernaartoe haalt en aan je bindt. Dat is natuurlijk wat de gemeente Dronten in de afgelopen vijftien jaar gedaan heeft met de uitgifte en ontwikkeling van Poort van Dronten. Juist op dat vlak is er iets te kiezen. Je kunt kiezen voor een scenario waarin je zegt: we willen werkgelegenheidsontwikkeling min of meer loslaten en het volgt wel op bevolkingsgroei. Dat kan een keuze zijn.

01:01:05

De heer Van Rijkom: Het kan een keuze zijn dat je zegt: die ontwikkeling van steeds meer banen per inwoner die goed kan zijn voor de gemeente Dronten, dat willen we en dat willen we nog tien jaar doorzetten. Dat kan goed zijn voor de sociale cohesie, voor verduurzaming van mobiliteit, voor de brede welvaart en kansen voor mensen die in Dronten wonen en naar Dronten toe komen om te gaan wonen. Dat ze daar

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

een baan kunnen vinden. Dat soort ontwikkelingen kun je met je beleidskeuzes stimuleren.

01:01:38

De heer Van der Schans: Dat is geen garantie. Je kunt veertig hectare bedrijventreinen klaarleggen waar geen kip de eerste twintig jaar wil zitten. Dat zijn risico's, toch?

01:01:50

De heer Van Rijkom: Garanties op vlak van de economie zijn heel moeilijk te geven. Economie is een moeilijk beïnvloedbaar geheel. De gemeente heeft op het vlak van de economie niet veel zeggenschap. Als het gaat om werklocaties wel. Wij denken dat de werklocaties van de gemeente Dronten in trek zijn. Dat ze dat in de toekomst ook nog zullen zijn, want in Dronten wordt er nog ruimte ontwikkeld. Ik heb eens economisch beleid opgesteld voor Veluwe gemeente. Daar zit het overal tegen de Natura 2000-gebieden aan. Dat wordt ondernemers verteld. Daar is de ontwikkelruimte er in sommige gevallen niet meer. Dat moeilijke signaal moet soms verteld worden aan ondernemers.

01:02:43

De heer Van Rijkom: In Dronten zien we dat iets anders. Ik denk dat in de toekomst Dronten voor bedrijvigheid zeer aantrekkelijk blijft. Waar natuurlijk in de economische visie wel aandacht voor moet gaan komen, is: wat voor soort bedrijvigheid willen we in de gemeente Dronten wel hebben en wat willen we liever aan ons voorbij laten gaan? As ik bijvoorbeeld kijk naar hele grootschalige logistieke distributiecentra, misschien zou je die niet in de gemeente Dronten willen hebben, maar voorbij laten gaan naar gemeenten die zich daarin specialiseren. Dat soort vragen en: wat zoeken we als typisch Dronten? Wat past bij het Dronter karakter en de Drontense principes? Wat willen we vanuit dat beeld op Dronten wel en wat willen we niet?

01:03:37

Mevrouw Wever: Ik begrijp dat daar geen analyse op heeft plaatsgevonden? Welke branches een toegevoegde waarde op de economische structuur zouden kunnen zijn?

01:03:48

De heer Van Rijkom: Daar hebben we gesprekken over gevoerd en daar hebben we een beeld bij. Ik noem bijvoorbeeld daarom het voorbeeld van grootschalige logistiek. Wij denken dat dat misschien niet in gemeente Dronten de beste plek zou kunnen krijgen. Wat mij zeer wenselijk lijkt, is banen voor theoretisch geschoolden in bijvoorbeeld iets meer de high tech en industriesectoren. Met een iets hogere toegevoegde waarde, een wat hogere dichtheid als het gaat om banen die per hectare bedrijvigheid gerealiseerd kunnen worden. Zo kun je er bijvoorbeeld voor zorgen dat op Poort van Dronten of in de toekomst andere werklocaties, daar meer werkgelegenheid wordt gerealiseerd. Dan als je er één groot logistiek centrum neerzet waar honderd mensen in de logistiek werken. Die analyse is gedaan en we zullen daar in de concept economische visie natuurlijk zeker een voorstel voor gaan doen.

01:04:48

Mevrouw Wever: In de SWOT-analyse staat bij sterkte: beschikbaarheid

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

vestigingsruimte bedrijvigheid. Dat is natuurlijk relatief ten opzichte van andere gemeenten die dichtbij Natura 2000-gebieden zitten. Wij hebben nog ruimte. In mijn beleving raakt die ruimte snel op. Dan geldt weer dat kip en ei principe: wanneer gaan we bepaalde locaties aanwijzen? Dan moet je weten wat je daar wilt. Dan ga je het bestemmingsplan vaststellen en zeg je: die branche mag daar komen. Op welk moment gaan we dat vaststellen? Wat is het ideale moment als we toch aan het analyseren zijn en een economische visie vaststellen in uw beleving?

01:05:40

De heer Van Rijkom: In mijn beleving zouden we in de economische visie kaders moeten stellen voor wat voor soort bedrijvigheid we wel en niet aan de gemeente Dronten zouden willen binden. Ik denk dat het in het uitgifteplan en bestemmingsplan van een werklocatie dat veel meer gespecificeerd zou moeten worden, wat dat precies is en wat dat wel en niet is. Dat zullen we naar mijn beeld in de economische visie niet tot drie cijfers achter de komma doen.

01:06:05

Mevrouw Hotting: Een ander soort vraag misschien: houdt u bij deze ontwikkeling van de visie rekening met de plannen van Defensie, ruimte voor Defensie die overwegen om een claim te leggen op ons gebied? Waarvan een van de argumenten voor zou zijn dat het veel werkgelegenheid geeft?

01:06:29

De heer Van Rijkom: We zijn natuurlijk op de hoogte van de ruimteclaims die door Defensie genoemd worden. Volgens mij worden ze niet heel duidelijk. We houden er rekening mee, maar we hebben er in zoverre niet echt invloed op. Dat soort grootschalige ontwikkelingen kunnen het economisch beeld natuurlijk verschuiven. Mocht zo'n gigantische kazerne er komen, of je dat nu wel of niet zou willen, dan verschuift dat natuurlijk wel het beeld van bijvoorbeeld de werkgelegenheidsgroei.

01:07:01

De heer Van Rijkom: We zijn op de hoogte van de ontwikkelingen. In de economische visie zullen we die misschien noemen, maar er denk ik weinig extra aandacht aan besteden. We hebben nog een aantal andere vragen die we u zouden willen stellen. Ik denk omwille van de tijd dat het goed is om daar naartoe door te gaan. Als jullie niet nog andere vragen hebben.

01:07:23

Voorzitter: Er is nog één vraag van GroenLinks. De laatste vraag voor meneer Bantum.

01:07:33

De heer Hofmeijer: Ik heb een hele andere vraag: niet betaald werk, vrijwilligerswerk, neemt volgens mij een hele belangrijke plaats in, in de samenleving en vertegenwoordigt een economische waarde. Kan ik daar iets van terugvinden in deze analyse? Kunt u daar misschien iets over zeggen?

01:07:48

De heer Van Rijkom: Wat fijn dat u dat noemt. Dat is iets wat redelijk buiten ons gezichtsveld heeft gezeten tot nog toe. Waar enige aandacht naar uit zou mogen gaan. Want wat je zegt: vrijwilligerswerk is belangrijk. Economisch gezien, maar

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

vooral maatschappelijk. Ik denk dat het een punt is waar wij nog meer aandacht voor moeten gaan hebben.

01:08:15

De heer Bentum: Er staat in de SWOT bij zwakte dat Dronten geen sterk eigen merk of eigen imago heeft. Ik benieuwd naar de duiding.

01:08:29

De heer Van Rijkom: Ik denk dat die over het algemeen komt uit grote economische trekkers in de gemeente. We zien op dat vlak dat de gemeente Dronten met name een MKB-gemeente is en dat het minder sterk eigen merk heeft wat buiten Flevoland herkend wordt als echt Drontens. Ik ga daarover graag de discussie aan als u dat anders ziet. Dat is een observatie die we vanuit de analyse hebben gedaan. Ik zou graag verder willen met de vraag die we aan u willen stellen. Daarvoor geef ik het woord aan Martje van de gemeente Dronten.

01:09:32

Mevrouw Daling: Dank je wel, Bart. We hebben heel veel informatie en input gekregen, maar onze eerste en belangrijkste vraag is: wat mag volgens u niet ontbreken in de economische visie van de gemeente Dronten? Die wil ik u allen aan het woord laten om hierop te beantwoorden.

01:09:58

De heer Vulink: Ik wil een eerste aftrap nemen. Dan kijk ik met name naar de SWOT. Dat haakt aan op de vraag van de heer Bentum. De SWOT geeft de kenmerken weer wat sterk is, zwak is en uiteraard de kansen en de bedreigingen. Hoe en welke keuzes wij maken ten aanzien van wat we expliciet willen versterken en expliciet de bedreiging willen verzwakken. Die keuzes moeten gemaakt worden. Dat is ontzettend belangrijk om mee te nemen: die beschouwing en de afwegingen waarom je dan, als daar aanbevelingen doet om zoals gememoreerd de logistiek en de grote dozen met arbeidsmigranten dat dat hier direct de ambitie is. Daar hoort een hele verhaal en motivatie achter.

01:10:49

Mevrouw Daling: Dank u wel. Dan begrijp ik het goed als het gaat om goed kijken naar waar het versterkt kan worden, waar je zou moeten afzwakken om daar goed te kijken vanuit de SWOT-analyse?

01:11:03

De heer Vulink: Exact. Dan kom je bij het element als we geen imago hebben, is onze ambitie dat we wel een imago hebben. Wat is dat dan? Wat past bij datgene wat de krachtenvelden en de kracht van Dronten zou kunnen zijn of zou moeten groeien om die positie te kunnen gaan innemen?

01:11:23

Mevrouw Daling: Duidelijk, dank u wel.

01:11:28

De heer Van der Schans: Wij zouden graag zien dat er in de visie duidelijk zichtbaar wordt wat de koppeling is tussen het wonen, werken en scholing. Het is al een paar keer de revue gepasseerd. Daarbij zou je toegevoegde waarde kunnen toevoegen letterlijk op het moment dat je bij een sterke sector zoals de agrarische sector nu,

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

veel meer het accent zou leggen op innovatie in die kennisintensieve industrie. Ik mis in die zin het stimuleren van start-ups. Van kleins af aan misschien vanuit de eigen kern stimuleren van werkgelegenheid.

01:12:13

De heer Van der Schans: Wij zijn altijd een groot voorstander geweest van acquisitie naar een nieuwe bedrijven. Ik proef dat uit de bewoordingen van de vorige spreker, waarvoor de complimenten overigens, dat er gezocht wordt naar aanvullende branches die de economische structuur van Dronten verder kunnen versterken.

01:12:39

De heer Van der Schans: Dan ben ik nieuwsgierig: waar richt je je dan op? Richt je je op de hoeveelheid arbeidsplaatsen van zo'n bedrijf? Richt je je op de toegevoegde waarde voor iets wat al een sterke sector is? Of richt je juist op een zwakke sector wat versterking zou kunnen krijgen? Daar ben ik nieuwsgierig naar. De uitgaande pendel is een beetje hetzelfde. Die is min of meer al door de heer Van Rijkom beantwoord. Is er bekend hoe die uitgaande pendel eruit ziet en in welke arbeidsmarktsectoren die bevinden? Ik zie u nee knikken maar uw buurman ja knikken.

01:13:26

De heer Van Rijkom: We hebben duidelijk gemaakt waar de mensen wonen die in Dronten werken en waar werken mensen die in Dronten wonen. Dat staat in de kaarten van de presentatie.

01:13:37

De heer Van der Schans: Dat heb ik gezien. Dan weet ik nog niet of de inwoner van Dronten die in Kampen werkt in bijvoorbeeld de staalindustrie of de metaalindustrie werkt.

01:13:57

De heer Raterink: Als je het analyseert en je ziet een hele grote pendel naar de Veluwe gaan, dan weet je zeker dat het bijna altijd leger is.

01:14:12

Speaker: Ik ga er vanuit dat in de economische visie iets van een beschouwing en een groeiscenario wordt opgenomen over de groei van bedrijventerreinen. Een van de vragen was of je daarbij onderscheidend moeten zijn voor de dorpen Biddinghuizen en Swifterbant ten opzichte van Dronten. Daar zou ik mee willen geven: kijk naar de structuur van de huidige bedrijvigheid en zet daarop voort. Ik denk dat die goed passend zijn op de schaal van die dorpen. Tot slot de vraag: loopt de groei van het aantal arbeidsplaatsen gelijk op met de groei van onze inwonertal? We hebben gezien dat er de afgelopen jaren een forse groei heeft plaats gevonden. In hoeverre wijkt die af van het inwonertal? Is dat een gelijke lijn?

01:15:04

De heer Van Rijkom: Die hebben we aangeduid met de tabel van de groeiende ratio van banen gedeeld door inwoners. Daarnaast kijkend zien we dat de werkgelegenheid sneller stijgt dan het aantal inwoners.

01:15:23

Mevrouw Walles: Zoals ik al net al eerder aangaf voor die hbo-studenten en

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

universitaire mensen, meer werkgelegenheid. Het is mooi dat wij voor het mbo-segment best wat werkgelegenheid hebben. Ook misschien voor de wat hoger geschoolde mensen om te voorkomen dat er veel pendelmensen zijn uit onze gemeente. Juist meer naar onze gemeente toe. En natuurlijk de verhouding woningbouw en bedrijventreinen is best belangrijk om mee te nemen. Als je dat niet hebt, kun je economisch niet groeien.

01:16:02

De heer Idzinga: Ik heb een aantal dingen genoteerd. De eerste is kort en bondige documenten. Dat betekent vaak keuzes maken in de inzet die je de komende tijd wilt gaan plegen. Daarnaast ben ik heel erg geïnteresseerd in de evaluatie van de huidige visie en de reactie van de verschillende partners daarop. Zijdelings, misschien is die niet betrokken bij de inzet: de motie Groene draad voor het klimaat. Daar zal waarschijnlijk GroenLinks mee komen. Dan heb ik het nog over verbinden van leerlingen, scholen, ondernemers, sociale werkplaatsen en maatschappelijke partijen. Dat is wat over de verenigingen. Wat hebben zij afzonderlijk nodig en wat hebben zij samen nodig voor nu in de toekomst? Dat is volgens mij de centrale vraag.

01:16:58

Mevrouw Daling: Mag ik daarop reageren? Over het eerste punt: kort en bondige documenten. Dat is absoluut onze insteek. Wij willen een publieksversie maken die publieksvriendelijk is en daarnaast een beleidsdocument die wat dieper daarop ingaat maar wel gericht op effecten die we daarin gaan neerzetten. Zodat wij hopelijk alles in een heel mooi overzicht kunnen gaan presenteren. Verder nemen we de punten mee zoals u aangegeven heeft.

01:17:33

De heer Idzinga: Ik zou graag zien in de niet publieke versie dat die ook kort en bondig is. Dat betekent dat je keuzes gaat maken.

01:17:47

De heer Hofmeijer: Alles wat ik had opgeschreven is genoemd: de keuze voor sectoren die we willen versterken, dat het aansluit bij de kansen volgens de SWOT-analyse. De pendel is heel interessant. Het is wel zo dat het pendeloverschot krimpt. Volgens mij heeft dat voor een groot deel te maken met dat de inkomende pendel groter wordt ten opzichte van uitgaande pendel. Daar schiet je qua duurzaamheid niet zoveel meer op. En het aandeel van OV in die pendel. Dat is een interessante want als iedereen lekker met de trein heen en weer naar z'n werk gaat, heb ik daar minder moeite mee. Dat is een mening. De aansluiting onderwijs, arbeidsmarkt en de Groene draad voor het klimaat. Dank je wel. Die motie zie ik graag terugkomen in de documentatie. Dank je wel.

01:18:40

De heer Raterink: Ik kan een heel kort en duidelijk zijn: alles wat stinkt of milieubelastend is, willen we hier niet in Dronten. In die sectoren moet je het niet zoeken voor groei. Waar we wel in moeten gaan groeien is in bedrijven die zeer innovatief zijn met de opslag van energie, met hergebruik, waterstof, waterstoffabriek. Wat mij al heel lang stoort is dat wij een hele grote industrie hebben aan onze Oostrand: een toeristenindustrie. En wij kunnen naar Devcon en andere dingen daar.

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

01:19:25

De heer Raterink: Er ligt niet één foldertje van de gemeente Dronten. Niet één. Niet van een hotel, niet van een restaurant, van niks. Er werd net acquisitie genoemd. Dat moeten we wel doen en dat doen we niet. Dat is een sector waar heel veel werkgelegenheid in zit. Dat moeten we behouden. Dat mag wat mij betreft groeien, maar daar moeten we wel inspanningen voor leveren. Tot zover.

01:19:54

Mevrouw Hotting: Bedankt. Het is grappig dat u dat zegt en dat het net ging over het imago van Dronten. Volgens mij hebben wel iets. Misschien kan de wethouder daar wat meer over vertellen. Wat wij ons nog afvroegen als ChristenUnie: hoe zit het met een visie op de inclusiviteit van de economie? Wordt dat meegenomen?

01:20:20

Mevrouw Wever: Bedankt, Voorzitter. Bedankt voor de uitgebreide presentatie. Heel fijn om zo'n analyse te krijgen. Dank daarvoor. Wat wij belangrijk vinden en daar zullen we als raad actief mee verder gaan is een visie op het landelijk gebied ontwikkelen. We hopen dat we daarin gezamenlijk kunnen optrekken.

01:20:41

Mevrouw Wever: Voor jullie is het landelijk gebied onderdeel van die economische visie. We hopen dat het elkaar kan versterken. We hopen dat we elkaar daarin kunnen voelen en in de kaderstelling verder samen op kunnen trekken. Wat we nog willen benadrukken is de familiebedrijven. Vergeet die niet, want die hebben specifieke behoeften of kennis om te delen.

01:21:07

Mevrouw Wever: De samenwerking in regio Zwolle: maak daar gebruik van ook in de ontwikkeling. Die kunnen waarschijnlijk heel veel kennissen en ondersteuning bieden in waar precies het beste de vestiging kan plaatsvinden voor bepaalde ontwikkelingen. En hoe je elkaar kunt versterken. We bestaan niet op zichzelf. We hebben een overslaghaven in Lelystad Noord. Het ligt op een aantal kilometers van de gemeentegrens dus we zijn onderdeel van hele grote netwerken. Betrek ook onze ligging daarin. Swifterband heeft weer een band met Emmeloord en Urk bijvoorbeeld. Je kunt daarin weer versterkt worden. Je hebt in Biddinghuizen een korte afstand met het oude land. In de ontwikkeling van de bedrijventerreinen kunnen jullie dat misschien meenemen. De visie op landelijk gebied is voor ons een belangrijk punt om te benaderen.

01:22:16

Mevrouw Daling: Begrijpelijk, dank je wel. Wij zien inderdaad dat de druk op het landelijk gebied vanuit de economie en vanuit bedrijvigheid toeneemt. Wij zullen die punten meenemen. Ik wil verder naar de volgende vraag.

01:22:37

De heer Idzinga: Ik had er nog een die ik vergeten ben te noemen. In het kader van de Omgevingswet komt er een aanpak regeldruk. Misschien komt die straks uit die evaluatie, maar ik denk voor het bedrijfsleven dat die heel belangrijk is. Wat daar mee gedaan is en wat er mee gedaan gaat worden.

01:22:59

Mevrouw Daling: Klopt, die staat genoemd in het huidige coalitieakkoord natuurlijk.

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

Dat is een van de aandachtspunten. De volgende vraag: vindt u dat het thema economie meer aandacht mag krijgen in de gemeente? Met andere woorden: moet economie ondersteunend zijn aan het groei van het aantal inwoners? Of moet economie en werkgelegenheidsgroei grotere rol gaan spelen bij de groei van Dronten naar 60.000 inwoners. Dat is waar we het net enigszins over hadden. Vanuit de analyse: wat doet dat met je pendel? Wat doet dat met je sociale cohesie? Die vraag wilden wij hier graag stellen om te kijken hoe jullie daarover denken.

01:23:50

Voorzitter: Gaan we dit keer andersom, meneer Vulink. Ik wil graag beginnen bij het CDA. Mevrouw Wever, gaat uw gang.

01:24:00

Mevrouw Wever: Daar hebben we een duidelijke standpunt als fractie over. We zien het graag in balans. De ontwikkeling van de groei en het aantal woningen en de werkgelegenheid moet gelijk op wat ons betreft. Omdat je anders allerlei bijeffecten krijgt. Je moet zorgen dat die sociale cohesie in stand blijft. Tenminste, dat is onze wens. Dat is wat we gezamenlijk als doel hebben geformuleerd bij de woningbouwopgave. Die groei gaat niet alleen om huizen, het gaat niet alleen om werknemers, het gaat om het grote plaatje. Die mensen moeten zich prettig voelen en er moeten genoeg zorg voor zijn. Huisarts en alles hoort daarbij.

01:24:51

Mevrouw Hotting: Daar kan ik niet zo heel veel aan toevoegen. Dat is voor de ChristenUnie belangrijk. Dat er weinig pendel is en dat mensen zich hier thuis voelen en liefst hier in de buurt alles kunnen vinden wat ze nodig hebben: werk en noem maar op.

01:25:06

De heer Raterink: Bijna hetzelfde standaard antwoord met één verschil: als je natuurlijk kansen krijgt of vestiging van een bedrijf met heel veel werkgelegenheid, dan moet je die natuurlijk nemen. Dan neem je een beetje voorschot dat je meer werkgelegenheid hebt dan huizen. Dat is dan maar zo. Dan moet je de inkomende pendel voor lief nemen. Ik vind het belangrijk dat je die kansen die er liggen wel pakt.

01:25:28

De heer Hofmeijer: Daar heb ik heel weinig aan toe te voegen. Voor de binding van mensen is het belangrijk dat er in ieder geval een groot aandeel van de mensen dat hier woont, hier ook werkt.

01:25:47

De heer Bentum: Prachtig gezegd, allemaal. We stapelen geen stenen, we bouwen een samenleving. We bouw samen een economie. Het gaat om de inwoners, het gaat om de economie en het gaat om de werkgelegenheid. Ik vind het belangrijk om te werken aan een sterk merk van Dronten.

01:26:04

Mevrouw Walles: Alle voorgaande sprekers hebben zich goed uitgesproken over hoe wij er als Dronten Sociaal in staan. Natuurlijk moet werkgelegenheid en wonen samengaan met elkaar en alle voorzieningen die erbij horen. Laten we maar een mooi merk van Dronten te maken.

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

01:26:26

De heer Van der Schans: We bouwen aan de samenleving en daar hoort wonen en werken bij.

01:26:34

De heer Vulink: Ontwikkeling is niet eendimensionaal. Dat betekent dat het gaat om de samenhang van alle factoren en dus de samenleving, et cetera . Ook als je kansen hebt, moet je afvragen of dat impact heeft op bepaalde elementen binnen je samenleving die je wel of niet graag wenst.

01:26:55

De heer Raterink: Uiteraard. Ik nam aan dat ze dat wel begrepen, meneer Vulink.

01:27:05

Mevrouw Daling: Dank je wel. Ik geef het woord nu aan mijn collega.

01:27:18

De heer Riedstra: Waar we het graag met jullie over willen hebben is waar die groei bij voorkeur zou moeten plaatsvinden: het ruimtelijke component. Moet die groei plaatsvinden op bedrijventerreinen of meer op kantoorlocaties? Waar gaan we ruimte vrijmaken? In de bestaande kernen of misschien in het buitengebied in het landelijke gebied, hoogbouw, laagbouw, verdichten of niet? De ruimteclaims zijn behoorlijk. Dat is in de presentatie van Bart uitvoerig besproken. Er moet hier van alles komen: bos, waterberging, woningbouw, landbouw, energie-infrastructuur noem maar op. Heel belangrijk is dat er een goede afweging gemaakt wordt tussen al die ruimteclaims.

01:28:10

De heer Riedstra: Met beleidskeuzes kun je bepaalde ontwikkelingen stimuleren of afremmen. Die beleidskeuzes zijn essentieel. Waar de gemeente geen invloed heeft, is op de ontwikkeling van de wereldeconomie en de nationale economie. Een zeer beperkte invloed. Op het gebied van werklocaties heeft een gemeente wel heel veel te zeggen. Daar liggen kansen voor de gemeente om duidelijke beleidskeuzes te maken. Daar willen we het graag met jullie over hebben: het ruimtelijke component.

01:28:45

De heer Raterink: Ik vind dat we het daar niet over moeten hebben, want dit is beeldvorming. Dit leidt heel snel tot oordeelsvorming als je zegt: daar wel en daar niet. Dan heb je een oordeel en er is geen beeld meer. Ik zou willen zeggen: kom met voorstellen, dan kunnen wij meteen een oordeel geven.

01:29:08

De heer Ekkel: Dat is natuurlijk zo, desalniettemin is het goed om er een opmerking over te maken. Aan de ene kant kan er veel in Dronten, maar aan de andere kant natuurlijk weer heel veel niet. We hebben vorig jaar kaders gesteld waar we in de toekomst die groei naar 60.000 inwoners willen realiseren. Als je dat op de kaart ziet en het huidige ruimtebeslag, kun je nagaan dat er niet zo heel veel plekken meer zijn waar je grootschalige bedrijventerreinen neer kunt zetten. Die keuze zal beperkt zijn.

01:29:44

De heer Ekkel: Waar ik aandacht voor wil vragen vanuit de CDA-fractie is niet alleen de kwantiteit, maar ook de kwaliteit wat betreft de terreinen. Ik zou wensen dat de economische visie in de geest van de Omgevingswet zoals we die hier met elkaar geformuleerd hebben, wordt opgeschreven. Mijn collega Bentum maakte daar al een

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

opmerking op, waarbij we een verbinding leggen tussen het fysieke en het functionele.

01:30:11

De heer Ekkel: Ik zou liever praten over werklandschappen dan over bedrijventerreinen. Bedrijventerrein is heel kil in de zin van: er komt een bedrijf. Waar gaat het om? Daar werken mensen. Er is toenemende aandacht voor kwaliteit van de bedrijventerreinen. Ik denk dat in het kader van het vestigingsklimaat de kwaliteit van bedrijventerreinen toe gaat nemen. Waarbij niet zozeer gekeken wordt naar de fysieke plek en de ruimte, maar ook naar de kwaliteit van de ruimte in relatie tot natuur, biodiversiteit, waterberging, functionaliteit op het dak et cetera. Dat geldt ook voor kantoorlocaties. Niet alleen praten over het fysieke, maar ook vanuit de functie en de omgeving meer nadenken over waar het zou moeten en waar het zou kunnen in onze gemeente.

01:31:07

Voorzitter: Meneer Hofmeijer.

01:31:19

De heer Hofmeijer: Ik denk een punt van orde. Wat meneer Ekkel in zijn betoog aangeeft is: alles heeft al een plek. Als we gaan kijken waar werkgelegenheid, waar economische ontwikkeling plaats gaat vinden, dan ga je keuzes maken. Doen we dat op een natuurgebied? Doen we dat in een agrarisch gebied? Gaan we verdichten? Ik vind ook wat de heer Ratink zegt, dat we hier ieder geval de toezegging moeten krijgen dat we dit nog gaan bespreken in een oordeelsvormende vergadering. Ik zie namelijk dat er aantekeningen worden gemaakt. Dan is het voor mij de vraag: ga ik nu een betoog houden of wacht ik daarmee? Die vraag wil ik graag beantwoord zien. Dank u wel.

01:32:13

Voorzitter: Zoals ik in de inleiding al zei: het is beeldvorming. Aan de hand van de vragen die worden gesteld door het college is er natuurlijk niet helemaal vanaf te wijken om een beetje oordeel daarin te geven. Zolang u een mening daarover geeft hoe u een beeld daarbij heeft wat de inrichting kan gaan geworden, is prima. Zolang u we niet naar elkaar toe gaan om daar een oordeel over te hebben. Dan is dat prima. Ik vraag u echt om te komen met een kleine suggestie richting de ambtenaren die hier zitten. Ik weet niet of de wethouder nog een aanvulling heeft?

01:32:52

De heer Lap: Als u me toestaat. Als wij u een oordeel vragen, leggen wij u iets voor. Dan vragen we: wilt u uw oordeel geven? U heeft er vast allerlei beelden bij waar locaties wel kunnen of waar locaties aan zouden moeten voldoen. Daar vragen wij u: zou u de beelden die u heeft eens willen delen met ons? Zodat wij die meenemen. Die schrijven we netjes op. Daar gaan wij het onze mee doen. We gaan het u voorleggen en u gaat daar een oordeel over geven. Dan past het misschien in het beeld wat u heeft, of misschien totaal niet. Ik denk dat dit qua orde een prima voorstel is.

01:33:33

De heer Hofmeijer: Meneer Lap, bij een beeldvormende vergadering gaat het toch

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

niet om onze beelden? Daar gaat het toch niet om dat wij onze beelden delen, maar dat de beelden van u komen?

01:33:48

Voorzitter: Ik ga nu interrumpten. Bij de introductie heb ik u aangegeven wat het idee is achter de beeldvorming van vandaag. Er is aangegeven dat het presidium een nieuwe datum gaat prikken, waarbij u met zijn allen een oordeelsvormende vergadering ingaat. Als u nu ideeën wilt delen: prima. Wilt u ze voor de borst houden, is dat uw keuze. We gaan nu alle partijen langs om een kijkje te geven welke beelden u voor eventueel voor ogen heeft. Wie kan ik het woord geven?

01:34:17

De heer Hofmeijer: Wij willen graag geen economische activiteit in natuurgebieden. De rest houd ik voor mij.

01:34:26

De heer Raterink: Wij willen graag geen dingen die stinken en milieubelastend zijn en niet in natuurgebieden. Dan komt u maar met voorstellen.

01:34:36

Mevrouw Hotting: Wij willen graag een groene, duurzame, inclusieve economie. We hopen dat dat lukt. Wat jullie hier benoemen over hoogbouw of laagbouw, dat vonden we een boeiend. We hebben het er wel eens over gehad in de fractie: in hoeverre hebben wij daar een visie op als Dronten op hoogbouw, en wat is hoogbouw in Dronten? Het is mooi als dat wordt uitgewerkt. Dat we daar verder over kunnen doorpraten.

01:35:04

De heer Bentum: Wat Leefbaar Dronten betreft: het gaat om leefbaarheid en landelijk gebied. We hebben eind van het jaar, begin volgend jaar een visie op het landelijk gebied als raad. Het is belangrijk om die erbij te betrekken. Het ruimtelijke component, het ruimtebeslag is een kritisch punt. Dronten geef je de ruimte en die ruimte kun je maar één keer weggeven. We zijn als Leefbaar Dronten daar kritisch op. In het verlenging van wat al gezegd is met betrekking tot de logistieke componenten: wij zijn niet van grote dozen. Wij richten ons meer op hoogwaardige industrie, waar minder ruimtebeslag van toepassing is.

01:35:50

Mevrouw Walles: Het hangt een beetje van het soort bedrijf af wat zich wil vestigen. Sommige zullen misschien wat meer in de kern kunnen en sommige zullen meer erbuiten moeten plaatsvinden. We weten dat onze ruimte schaars is. Zeker voor bedrijven, want dat hebben we meerdere malen al aangegeven in voorgaande sessies over onze toekomstvisie. Dat is altijd een belangrijk gesprek geweest. Het is voornamelijk belangrijk dat we hoogwaardig voor langere tijd bedrijven hier naartoe trekken die zich goed kunnen vestigen. Waar je als een bedrijf weggaat een ander bedrijf weer zou kunnen vestigen.

01:36:30

De heer Van der Schans: D66 is een voorstander van het aanhechten bij bestaande bedrijvigheid. Stel dat de Poort vol raakt of de business zone helemaal vol is, zou dat betekenen dat we naar de overkant van de weg kijken. Een ander punt waar we graag naar zouden willen laten kijken, is werken in de wijk. De analyse levert het op

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

dat er al heel veel werkgelegenheid in woonwijken zit. Ik ken wijken in Almere waarin bijvoorbeeld op de koppen van rijtjeswoningen lichte vormen van bedrijvigheid is ontwikkeld en plaatsvindt.

01:37:14

De heer Van der Schans: Het zou een idee zijn om mee te nemen bij de nieuwe woningbouwlocaties. Natuurlijk willen we dat als het gaat om echt bedrijventreinen of bedrijvenparken, dat we daar heel nadrukkelijk kijken naar de duurzaamheidscomponent omdat er sprake is van een energiecongestie. Dat de platte daken zoveel mogelijk worden benut met energielevering, de zonnepanelen en dat soort zaken. Dat is nu bij de bestaande bedrijvigheid moeilijk nog te regelen. Wij zijn een voorstander van woon-werklocaties zoals die al in Dronten zijn. Bijvoorbeeld in de Tarpan of in Swifterbant en aan de Amstel in Dronten. Biddinghuizen heeft ook dat soort locaties. Dat is iets waar wij inschatten dat er veel vraag naar is. Dat biedt een mooie basis voor doorgroeiende of doorstartende bedrijven.

01:38:32

De heer Vulink: Onze logica is dat ruimte volgt op de keuzes die je maakt ten aanzien van de functie van de activiteit of de sector. Eerst de keuze: welke sectoren willen wij prioritair graag laten groeien en welke ruimte hoort daarbij. Het ene kan niet zonder het andere. Daar heb je weer als je kijkt naar de beslissingsboom: waar begin je met de beslissing en welke stappen moet je aflopen om aan de randvoorwaarden te kunnen voldoen om een bepaalde sector of een bepaalde werkgelegenheid hier naar de regio te halen.

01:39:09

De heer Van der Schans: Voorzitter, ik was een vergeten: het aantal arbeidsplaatsen per hectare. Ik denk dat dat een heel belangrijk gegeven is. Dat je niet een palletfabriek krijgt die twee arbeidsplaatsen op drie hectare heeft zitten. Dat we kijken naar een hoogwaardige invulling van werkgelegenheid.

01:39:28

De heer Vulink: Mag ik de vraag stellen als we kijken naar wat ontwikkelingen in met name Lelystad waar logistieke bedrijven zitten: in hoeverre ga je kijken naar arbeidsmigranten?

01:39:43

De heer Van der Schans: Ik vind arbeidsmigranten en bedrijvigheid een hele andere discussie. Dan kom je terecht op de dozen zoals de heer Van Rijkom verwoordde. Ik denk dat er maatschappelijk gezien steeds minder draagvlak ontstaat voor dit soort distributiegebouwen. Omdat zij in economisch en maatschappelijk opzicht nagenoeg niets bijdragen. Er komt daardoor extra druk op volkshuisvesting te staan. Er is laagwaardige arbeid en vaak uitbuiting aan de orde. Qua ruimtelijke ordening is het niet een feestje te noemen en niet passend op de schaal van Dronten.

01:40:30

De heer Raterink: Dit zijn wel oordelen, vind ik.

01:40:32

Voorzitter: Ik ben het met u eens, meneer Raterink. Ik denk dat meneer Van der Schans het netjes heeft beantwoord en dat het hierbij wordt gelaten. Meneer Vulink.

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

01:40:45

De heer Idzinga: Je kunt hem opvatten als een oordeel. Je kunt ook aangeven dat het een element is die je meeneemt bij de afwegingen die je maakt. De centrale vraag die beantwoord moet worden is: wat is de waarde en wat is toegevoegde waarde?

01:41:03

Mevrouw Weaver: Voorzitter, mag ik iets toevoegen? We zijn natuurlijk al aan de beurt geweest, maar we hadden het voorbeeld in onze gedachten van een community park. Een aantal raadsleden zijn er geweest. We hebben een hele mooie presentatie gekregen. Ik denk dat de uitstraling heel erg bepalend kan zijn voor welke bedrijvigheid daardoor geïnspireerd raakt en denkt: daar willen we zijn. Dan heb je meteen een smoel te pakken. Dan kun je meteen met de uitstraling van het bedrijfsterrein Dronten een smoel geven. We hebben hier een dame gehad die iets zei over: droom groot. Probeer een beetje lef te tonen in de uitstraling die we geven aan zo'n nieuw bedrijventerrein.

01:41:50

De heer Riedstra: Dank u wel voor uw al dan niet oordeelsvormende beantwoording van onze vraag. Daar kunnen wij verder mee. We hebben nog één vraag: welke verschillen in economische structuur ziet u tussen Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen? Welke aandacht zou hier in de economische visie naartoe moeten gaan?

01:42:20

Voorzitter: Mevrouw Weaver.

01:42:33

Mevrouw Weaver: Ik denk dat die kleine kernen ook aandacht verdienen. Als je kijkt naar Bindinghuizen, zitten daar best hele interessante bedrijven. Dat heeft een eigen identiteit gekregen in de maakindustrie. Ik denk dat het heel interessant kan zijn om die kernen apart aandacht te geven. Datzelfde geldt denk ik voor Swifterbant. De kleine kernen zijn net iets betaalbaarder of interessanter voor start-ups of bedrijvigheid die misschien iets minder geld wil uitgeven aan de vestiging. Dat kan meegenomen worden in het acquisitiebeleid. Qua type bedrijf wat je ergens vestigt denk ik dat je dat prima per kern kunt uitwerken.

01:43:29

De heer Vulink: Ik zit op dezelfde golflengte. Als we kijken naar dat elke kern zijn eigen kenmerken heeft qua samenleving, denk ik dat daar de economische structuur bij hoort om dat duurzaam te kunnen ontwikkelen en stand te kunnen houden qua ontwikkeling en qua samenleving.

01:43:50

De heer Idzinga: Ik sluit me daarbij aan. Wat is nu de kracht van de situatie in Swifterbant, Biddinghuizen of in Dronten? Hoe kun je dat verder uitbouwen in de gezamenlijkheid van de leefbaarheid van het dorp?

01:44:12

Voorzitter: Volgens mij zie ik niemand die daarop wil reageren. Meneer Riedstra, is dit voldoende?

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

01:44:20

De heer Riedstra: Ik denk dat wij hier wel verder mee kunnen. Ik zie nog een vraag, Voorzitter.

01:44:28

De heer Vulink: Meer ter verduidelijking: wat bedoelen jullie met de economische structuur?

01:44:42

De heer Van Rijkom: Met de economische structuur bedoelen we de mix van verschillende sectoren en hoe die zich door de tijd heen ontwikkelen. De economische structuur is altijd dynamisch. Sommige sectoren groeien wat door de tijd heen en sommigen krimpen wat. Die worden natuurlijk beïnvloed door bedrijfsverhuizingen, verhuizingen, door faillissementen of door groeiende bedrijven. Je ziet altijd dat de economie dynamisch is en de sectorstructuur dus ook. Dat is wat we aanduiden als economische structuur van een gemeente, regio, provincie of Nederland.

01:45:25

Mevrouw Wever: Dan kan ik misschien een opmerking kwijt. We kunnen natuurlijk, dat is met de woningbouw vergelijkbaar, je kunt naar nieuwbouw kijken, maar je kunt ook naar de bestaande bedrijfsterreinen kijken. Ook lef tonen om bepaalde ontwikkelingen misschien een andere plek te geven als die in de loop van de tijd wat minder passen naar de toekomst toe. Ik zou niet te bang zijn om via bepaalde verleidingen te kijken: welke ontwikkelingen past nog in dat bestaande bedrijfsterrein of kan dat beter elders gehuisvest worden? Daar kan naar gekeken worden.

01:46:11

Voorzitter: Prima. Ik zie niemand meer die nog iets wil toevoegen hieraan. Dan vraag ik u allen of dit beeldvorming genoeg was. Dan wil ik heel graag aan de wethouder vragen of hij namens het college een korte samenvatting wil geven en wil aangeven wat u meeneemt. Ik zie dat de heer Van Rijkom nog iets wil meegeven.

01:46:32

De heer Van Rijkom: Ik wil graag nog één sheet toelichten met het vervolgproces zodat de raad daarvan op de hoogte is. Dat is heel kort. Vanaf juni willen wij gaan schrijven aan de concept economische visie. Daarbij is de gemeente Dronten, dus Erwin en Marthe, in de lead en wij vanuit Bureau BUITEN adviseren en ondersteunen daarbij. Zodat we dat op een goede manier gezamenlijk doen. Vanaf september is de beoogde planning om de ambtelijke revisieronde eerst in te gaan. Alle ambtelijke collega's vanuit verschillende teams die meedenken, meekijken en lezen binnen hun expertises of daar nog dingen al dan niet in zouden moeten worden aangepast. Die versie gaat richting het college van B&W. Dan zullen we een bestuurlijke revisieronde doen. Vanaf het vierde kwartaal willen we de besluitvormingscyclus ingaan waarbij we in het najaar hopen op vaststelling van de economische visie in de gemeenteraad. Dat wil ik nog noemen. Zoals Marttje zei: er komt een beleidsversie en een publieksversie van de economische visie. Waarbij we eerst aan de beleidsversie gaan werken. Dat wil ik nog genoemd hebben. Dank je wel.

01:47:59

De heer Lap: Voorzitter, dank u wel. Ik zie nu drie ambtenaren met de pen klaar

2024-05-16-19-20-46-Beeldvormende-vergadering_1.opus

zitten, want als ik deze avond zou kunnen samenvatten zou ik u denk ik een hele hoop werk besparen. Ik denk dat het een waardevolle avond is geweest. Dat we op basis van een eerste analyse u hebben kunnen vragen: wat zijn de beelden die u heeft? Ook naar aanleiding van een aantal vragen die we hebben gesteld. Die wij nu al kunnen meenemen. Ik denk dat het echt waardevol is geweest. De heer Hofmeijer bracht in over de vrijwilliger en de mantelzorg. Daar wil je niet op een economische manier naar kijken, maar ze zijn wel van toegevoegde waarde.

01:48:43

De heer Lap: Dat zijn de inzichten die mij aangaven: dat is een hele mooie invalshoek en wat kunnen wij daarmee doen? U heeft volgens mij een duidelijke uitspraak gedaan over: de economie, is die leidend voor de groei, of is die volgend? Daar heeft u volgens mij unaniem een soort gelijkvormig beeld bij. Dat het altijd in balans moet zijn met elkaar. Het ene sluit het ander niet uit.

01:49:10

De heer Lap: Wat mij betreft samenvattend een zeer waardevolle avond wat voor ons weer voldoende stof geeft tot nadenken en tot verwerken. Wij hopen u graag weer te ontmoeten in een oordeelsvormende vergadering waar u los kunt gaan met oordelen. Tot zover, Voorzitter.

01:49:31

Voorzitter: Dank u wel, meneer de wethouder. Ik zie nog een prangende vinger van meneer Raterink. Gaat uw gang.

01:49:37

De heer Raterink: Ik heb nog een advies. We hebben onlangs de retailvisie vastgelegd. Daar hebben we met u over van gedachten kunnen wisselen. Toen kwamen er een paar termen naar voren van stadshart en verrukkelijk. Ik geloof dat ik u vraag om wat meer dicht bij de grond te blijven als we die dingen een werknaam geven.

01:49:59

De heer Lap: Een goede tip. Mooi te horen dat de heer Raterink in zijn hoofd al tot vaststelling bij de retailvisie is. Zover ben ik nog niet. We nemen uw adviezen ter harte. Dank u wel.

01:50:11

Voorzitter: Dank u wel. Dit was het laatste stukje van de avond. Ik wil onze gasten bedanken voor het hierheen komen en u allen voor het deelnemen aan deze beeldvorming. Ik wens u allen fijn thuis. Fijne avond.